

Gabriela
Adameșteanu

VREMURI FĂRĂ RĂBDARE

proze noi și vechi

Postfață de Oana Soare

POLIROM
2026

Cuprins

<i>Notă asupra ediției</i>	5
----------------------------------	---

PARTEA ÎNTÂI

Vremuri fără răbdare	11
Gara de Est	35
Atac de gută în luna februarie	82
Problemele altora	100
Soluții imperfecte	111
Vară-primăvară	117

PARTEA A DOUA

Scurtă internare	157
În tramvai	170
Pe zebră	176
Drum comun	184
Frica	190
Duminică dimineață în cartier sărac	194
Prizoniera	197

Covrigărie.....	202
Love story.....	207
Ora de navetă.....	209
Vară neliniștită.....	224
Ciobanul fără mioară.....	231
Ce e omul... ..	234
Gelozie târzie.....	239

PARTEA A TREIA

Neliniștea.....	243
O plimbare scurtă după orele de serviciu.....	261
Dăruiește-ți o zi de vacanță.....	313
Dialog.....	417
<i>Testul prozei scurte</i> (Oana Soare).....	431

Nou-venitul a fost instalat în „fotelul“ din fața Profesorului. Râde stânjenit, cu mâinile mari cuviincios așezate una peste alta, și trece rapid cu privirea peste biroul masiv, încărcat de felicitări cu sănii și zurgălăi pentru anul 1986, pagini îngălbenite scrise în franțuzește, hârtii cu calcule și dactilograma memoriilor care tronează în colțul dinspre fereastră. Ea nu le ascultă șoaptele dintr-o discreție învățată de mică, dar și fiindcă n-o interesează ce-și spun. Cuibărită pe canapeaua de lângă bibliotecă, răsfoiește albumul *VENEZIA* prin care s-a mai uitat cu jind. Pe copertă, un mozaic încărcat de aur, apoi prima pagină unde se spune că *Venezia este un rest al potopului*, apoi gravuri, o doamnă cu parură și toaletă *fin de siècle* înaintea spre gondolierul proptit în vâsle...

„Și de atunci nu se mai știe nimic despre el? Nimic?“, se înalță deodată glasul alarmat al Profesorului.

Derutată, ea ridică privirea spre cei doi, întrebându-se dacă se cade sau nu să răsfoiască albume în timp ce ei comunică lucruri grave.

„Nimic... nimic... De trei ani, nimic!“ Mâna mare, cu palma lată, bărbătească, a matematicianului timișorean taie aerul, confirmându-i afirmația. „Sigur că și părinții, și soția mea, familia toată, sunt îngrijorați“, încheie, cu o intonație nepăsătoare care îi contrazice vorbele. Dă să mai adauge ceva, dar cumnata Eliza intră vioaie cu tava pe care aduce medicamentele Profesorului și trei mere

coapte, presărate cu zahăr pudră, în castronele dantelate de porțelan.

„Vin și cornurile, imediat!“, îi anunță din prag. „Azi, spre deosebire de alte dăți, arată cât se poate de bine!“

Și chiar vine imediat cu ele și cu trei cești de ceai care aburesc, fierbinți. Tânăra mănâncă repede mărul pufos cu înghițituri lacome și pe urmă mestecă lent, cu înghițituri mici, cornul: îi era de mult foame.

În holul înghețat, pendula își picură sunetele, ca niște clopote depărtate de la mănăstirea Agapia.

*

„Ei, dumneavoastră, în Capitală, altă viață“, spune, cu o invidie ironică și cu gura plină, matematicianul provincial. „La noi, dacă intri la Pâine să ceri cornuri, nu ți se dau decât două, da, atât! Tot drumul, până la Timișoara, pâinea e pe cartelă, nu primești decât dacă dai bonul! Ori dacă dai adevărul că ești în deplasare. Acum și cu laptele este tot așa, ai voie un kil de lapte pe săptămână.“

„Cum?“, întreabă Profesorul, ducând mâna făcută pâlnie la ureche.

„Un kil de lapte pe săptămână, da, așa cum am spus!“, strigă celălalt. „Noi suntem acasă trei, numai dacă mergem toți, pe rând, rezolvăm... Și dacă vine destul lapte, fiindcă luna asta, jumătate din timp au adus prea puțin. Stai la coadă și iei dacă ai bon și dacă apuci! Dacă ajunge

până la tine! Dar un timp n-au dat nici bonuri pentru că n-au avut nici hârtie.“

„Păi să te duci tu cu hârtie!“, râde, bonom și uscat, Profesorul.

„Da, n-au avut hârtie, așa că n-au dat nici bonuri, ha-ha!“, repetă matematicianul provincial, care are impresia că Profesorul n-a auzit și vrea să-i facă plăcere.

Râde și Profesorul, râde și ea, rîd toți trei. Un timp se face liniște. Musafirul își soarbe conștiincios ceaiul, uitându-se la desenele și caricaturile înrămate de pe pereți. Cumnata Eliza intră să ia ceștile goale.

„Nu te-ai atins de corn, ți-l mai las?“, îl întreabă pe Profesor și, cum el face semn că nu, destul!, ea adaugă, ironic: „Domnul ține la siluetă!“

„Este rău“, spune matematicianul provincial, mișcându-și mâinile mari. „Și o să fie încă și mai rău cu mâncarea, o să vedeți! Dac-a ieșit vorba să meargă să ia din hambarele țăranului ce-i prisosește?!“

„Și dacă iau de la țăran anul ăsta, de la cine au să mai ia la anul?“, întreabă Profesorul, clătinând din capul împodobit cu tichia neagră.

„Păi țărani n-au să mai iasă să facă nimic“, crede celălalt. „Care-s tineri fac naveta la oraș! Care-au mai rămas la țară sunt pensionari, ăștia tot mai ieșeau să muncească, că așa e țăranul învățat! Și e mai sănătos să muncești, e bine pentru sănătate. Dar așa, au să se uite la ceilalți pensionari ai statului și-au să-și zică de ce eu?!“

S-a făcut tăcere din nou. Matematicianul provincial își frământă mâinile mari, stă stângaci în „fotelul“ verde, în această casă cu mobile și ritualuri din alte vremuri. Un timp tihnit pe care îl evocă, zâmbind visător, bătrânul Profesor, înțepenit în hăinuța lui de catifea, pe scaunul căptușit cu blană de lup.

„...Și după ce a ajuns ministru, l-am întrebat: «Cum îți alegi subalternii? Cum îi alegi pe cei cu care ai să lucrezi?». «Îi iau pe cei care au păreri opuse mie», a zis. Asta mi s-a părut o idee foarte bună, ca subalternii să aibă de la început ceva în minte. Mai târziu, vedem noi cum ne înțelegem, cum cădem de acord ce să facem. Dar, ca principiu, este sănătos, eu tot așa lucram cu...”

„Da, aveți dreptate, numai că asta se întâmplă foarte rar. Foarte puțini își asumă așa ceva... Cine, de fapt?“, întreabă sceptic matematicianul provincial, foindu-se sub veioza cu picior de bronz și abajur cu desen japonez.

Ceaiul s-a băut, conversația s-a rupt. Adâncurile casei sunt pline de zgomote, bătăile pendulei, pianul, Elizei i-a venit copilul la oră, un râs ascuțit, al femeii de menaj din odăița ei de la demisol, scârțâitul neconținut al parchetului vechi, voci bătrâne de femei. În cameră e cald și plăcut, am fi putut înainta cu lucrul, se gândește resentimentară reprezentanta sistemului editorial, uitându-se pe furiș la ceasul de la încheietura mâinii: o enervează tăcerea care se prelungește.

Poate nou-venitul tace fiindcă se ferește de ea și o tot așteaptă să iasă din cameră? Ea a vrut de la început să-i lase singuri, dar Profesorul a oprit-o: „Stai și dumneata cu noi, n-avem secrete“.

Dar dacă totuși au? Sau dacă are doar musafirul?

*

„Pot să-ți fiu cu ceva de ajutor, domnule Constantinescu?“, rupe tăcerea bătrânul Profesor, ca și când i-a citit gândurile.

„Ei, știu eu cine m-ar putea ajuta?!“, ezită celălalt, râzând strident. „O singură persoană! Doar sus...“

Ridică mâna spre tavan, cu gestul bine cunoscut care-l indică pe *El*, și se mișcă în „fotelul“ prea mic, în care de la început s-a așezat doar în margine, cu jumătate de fese.

„Tot în problema aceea... tot?...“, încearcă, cu delicatețe, Profesorul.

„Tooot... tooot... Tooot cu soția...“

„Nu s-a rezolvat?“, întreabă Profesorul, cu ochii atenți.

„Nuuuu“, se foiește celălalt pe marginea de fotoliu. „Nu...“

„Ministreașta asta este... hm... ireductibilă“, își exprimă Profesorul, cu delicatețe, rezerva.

„Da, așa e“, se grăbește celălalt. „Doar că avizul Ministerului l-am căpătat...“

„Cum așa?“, se miră Profesorul.

„Am fost eu la Minister și am lămurit problema... Avizul de la Minister e favorabil.“

Are un gest al lui, cu amândouă mâinile, cu care duce fraza oprită la capătul ei firesc.

„Aaa, da? A aprobat ministreasa?“, se miră Profesorul. „Atunci... dacă a avizat... mai este vreo problemă cu postul?“

„Tocmai asta e... Ea a explicat și chiar i s-a dat dreptate, este just ce ați scris în memoriu, i s-a spus. Cum adică? Adică tot tu, adică tot ea, care a ales să rămână în țară, tot ea să sufere? Adică tot ea?... După ce... Când nici relații n-au, nici scrisori nu, nici nu știm unde e, ce face acel frate ale ei.“

„Asta a spus ministreasa?“, întreabă derutat bătrânul Profesor.

„Nu, asta spun eu. Adică și ea a spus asta, în memoriul pe care l-a făcut la ministreasă, la care i s-a dat dreptate...“

„Și-au numit-o unde dorește?“

„Ei, asta-i! Nu! N-au numit-o. De-asta am și îndrăznit să vin azi...“

„N-au numit-o pe ea? Dar pe cine au numit?“

„N-au numit pe nimeni! Tot nimeni de atunci, nimeni. Soția doar girează... e doar interimară... Adică cum vine asta: ești bun ca să girezi, dar ca să primești numirea nu?! Ce să faci atunci? Să alergi tot tu? Când nici nu-l vede pe frati-su, nici nu se interesează unde e, nici nu primește scrisori, pachete sau mai știu eu ce, nici nu trimite...“